

povratak

stevan vrebalov

ZIMA ZORE

Isli smo u grad seljačkim kolima
Vukli su ih, živahno ili tromo
Već kako je otac moga oca hteo,
Berza i Malin
Konji krupni
Mirisa na seno
Uvek se oko njih čulo
Trupkanje kopitom
Frktanje
Zotcanje amova i remena
Udari repom po slabinama
Kretali bismo rano, još noću
Obrisici grada i dana istovremeno su se pojavljivali
I neka zima zora, svejedno da li je leto
Slušajući zvukove noći i naših pokreta
Razmišljaо sam o drumskim razbojnicima
Tetki u grad kod koje me ostavljaju
Dok svršavaju poslove,
Pokrovci koji je krug
Potiskujući zebnju oko srca
Zaspao bih, sanjao
Kako jašem Malina
Pijem rakiju kao veliki što piju,
Kako se penjem po zidu ne držeći se rukama
Kako me kradu i vode nekad
Kako jedem prelepe crvene plodove,
Voće, koje nikad ranije nisam video
Kako sam već star
Sanjam vrapče i golubove i druge ptice
I kako rvern na tvrdoj ledini, na
Sparušenoj travi
Tako mi prođe put.
Na medi tih snova i misli
Susret se obrisima dana
Ni dan ni noć
Grad se vidi, i ne vidi
Ja sanjam
Da li sam budan

ZORKA

Životu me učila
Molbama, lelekom,
Tumačenjem snova i jave,
Zakletvama,
Svetogrđem i bogorđem,
Rečima staram
Zaklinjala me.
Klela oko mene.
Karala.
Boga molila.
Duhove prizivala.
Sa mrtvima razgovarala.
Poruke njihove prenosila.
U stvarima i pojavama
Prste sudbine prepoznavala.
Zorka je moja crnu kosu i crne oči imala.
Zorka je moja belu kožu imala.
Kažu, a i ja sam jednom čuo
Glasom je rajske pevala

KRLJUŠT

Deda bi uneo slamu u kujnu i sobu
Vrata između se drže otvorena
Ruča se pasulj čorba
Večera riba
Imaćemo toliko novaca
Koliko riba ima kružuti
Mi deca valjamo se po podu šireći nozdre
na miris slame
Stariji sede oko stola, jedu i piju
Govore uglaš
Začute načas, kada neko priča
kako je nekad bilo

Tada i mi zastanemo i slušamo
Privučem se do dede, koji na duvan
mirše
Imao je velike brkove i perčin prosed
Ištem vina
Pijem iz njegove ruke
Vino hladno
Posle se igram sa decom, zajapuren
Vrti mi se u glavi. Sve mi se okreće
Kažem dedi. On se smeje. Kaže:
„uhvatilo te“
Izvede me napolje i povede da trčimo
oko slame
Lak sam, a i on nekako mlad
Trčimo dok se ne istreznim

juriš noći

gordana petrović

I

mislim da ludim i to je ono dobro
zaklani petlovi kukuriču opelo nakaznim zvezdama
ja sam ravnodušna dok ležim na pesku
ili pod nekim
ne osećam sunce koje zaklanja sperma
u prljavim kupatilima
vrisak
ja sam ravnodušna ne vidim ništa ne čujem ništa
ne-znam-ni-šta
homoseksualci i egzibicionisti silovanja u geometriji prostora
koji se graniči s prazninom
pa opet sve to iz početka
juriš noći ne posustava emocije
širenje butina
ujednačeni ritam
dahtanja uigrani
ništa samoča više
samoča smrt
samoča smrti kraj
mislim da ludim i to je ono dobro

II

mislim da ludim i to je ono dobro
sve dok se ne vratim
u isti
podli
početak kruga
koji je nagovešten jednom jedinom uzlaznom linijom volje
a koja posrće brže od ostalih i
beži
beži
beži
kako je sprečiti
ne treba sprečiti
treba biti očeviđac nečega da bi se moglo reći
ne znam ništa
i ne pokajati se
kajanje dolazi kasnije
sa smrću
a to se čini tako kasno kao da neće doći
a i kad dođe ostajemo nem
i zatečeni
i ne mogu nas osuditi
ne mogu nam ništa
onda

III

mislim da ludim i to je ono dobro
zločinac spava u ruži
i ne vidi sunce
nacrtano rukom umobolnog starca
ja sam ostavljenja po strani
mene ne pitaju
mene zaobilaze
meni je tako dobro
ja čekam pomračenje sunca
i svega
a najviše uma
ja
ja
ja
i opet ja do beskra
ja

IV

mislim da ludim i to je ono dobro
kad raširim oči i kažem
udi
preziru
senkama
ne drhtaja
ni treptaja
ni reči ni dodira
reč je umorna forma
dodir ne objašnjava sebe
na kraju dodira više milohavi gusari
osuđeni zbog
n e k r o f i l i j e

lepota neizgovorena

mita golić

* * *

ne mogu te više ni imati ni nemati

zbog nečeg što je kao čekanje
između u v e k i n i k a d a
zbog mnogo malih običnih m o ź d a
zbog nečeg tako konačnog kao beskonačnost
ni dodirnuti te ne mogu više
onako – kao da sam te dodirnuo zauvek

ne mogu te više ni nemati ni imati

jedna prolaznost više –
jedna je prolaznost manje
zbog neke sasvim druge poetike razloga
ni previše ni premalo
i mnogo je i malo

ipak
treba jednom obećati i ono što se ne obećava
nikad

treba ući u srce zvezde da bi je video izdaleka

* * *

nismo li samo neka granica suštine i smisla
ono malo beskraja
između nenadenog i traženog
neka najčudnija pogodba uzroka i posledice
u izazivanju postojanja

nije li ono najčešće u vremenu
samo naša neuobičena mogućnost
lutajući ostatak nekog neodređenog oblika
nekih nama sasvim nepoznatih nas

* * *

smisao reči meri se
veština prečutkivanja
lepotom neizgovorenog

suština kazivanja samo je tišina
onog najglasnijeg u nama

* * *

beskonačna

video sam kako prolazi večnost
i tišinu sam naučio da čuti
a ne znam ni – dolazi li odnekud
ili tek čekaš sebe

ne znam
beskonačna

* * *

mora da si od nekog sasvim posebnog
verovanja
jer ne verujem ti ništa
i verujem ti sve

mora da si od neke samo moje istine
gde se ne sumnja
i gde je sumnja sve

mora da si od tako mnogo mene
kad ništa sam
i kad sam sve

mora da smo od nekog sasvim posebnog
moranja
jer ne moramo ništa
i moramo sve

mreža teksta

boris biletic

GRETA

I opet tuđa sestra dolazi
U teške snove nečije.

Dok starci prenose sjećanje
na mudro feničko brodovlje
šutnja raste u oknu doma tvoga
jedan pokojnik i pučina
čekaju prvi zaveslaj
a tvoj dječak sestro
u kuli prebiva kristalnoj
i njegovo tijelo još zvoni
mostom s kojega je pošao
kao tih vodenici cvjet
ovaj je most okamanjena duga
ili crno-bijela tišina
posuta bakrenim krikom

DEPRESSIO

Prsti vraćaju riječi
u govornika usta
šupljih leđa plesačica
bijelu nogu podiže
u ritmu mojih
muzikalnih pogleda
(Šupljine su gdjekad
spremljata uglačana zraka)
iz očiju nijemih šetača
foje se rječnici koje
ništa napisani ne smje
notki mrtva heretika
duži od svake noći
krovovjerno rastu u meso
muškolike djevice
ili žene duboka grla
gdje se prsti zapliču
možda konačno

NEMOGUĆA VJEŽBA

(sever, rubens, western)

Prva dvojica Šokirana
a treći ko da nije
okrnjen sonet i zakopan
u dubinu muzeja gdje
slikar još mure modele
šećer ispunji crtače
mirisnih krvotoka
slatke utrobe zakrpane
sviraju ko nov sonet
pomaknu na razinu
gipkih koljena
sa dna zbirke kulja'
antički miris amfora
i pisar šeta onkraj
epskih zakona
zbog jedva primjetne
ejaculatio praecox
a moj mali dečko ulix
ima užastuna oka tri
koja stoljećima rastu
koksanu u mreži teksta

S IZLOŽBE

U čudnu zipku
netko je zbio
karakterna čela
patuljaka
zrak uokolo škripi
jer bubri njihov
starmali smijeh
kao šaren balon
što ispunja odaju
bijelo bez ostatka
prevješena paučina
metalno zvoni a
žunin visi kljun
desno dolje naš
slikar potpisuje se
metkom u usta

HLADNE KOSTI

N e s c i m u s h o r a m . . .

Zivio sam
da bih se vratio
djatinjstvu i legao
pokraj svojih mrtvih
a moja udobica
noćas se s Kristom
vjenčala pod zvjezdama
što mrtve-i teške vise
o moje ugasle veđe
sad kamene price
i andeli mračni
trgaju moj hladni
zagrobni spokoj

neskrivena šaka

goran stanković

EFEKTI IZGOVARANJA IMENA

(zvučni efekat tam-tama)
nebo je visoko zemlja tvrdna
planine planine
čovek ide u mračnom tunelu kapak mu se ispod nogu otvoril
i nema ga više
metak izleće iz mozga i preseca putanju života i čovek
se više ne diže
(zvučni efekat tam-tama)
(zvučni efekat doboša)
sve je dobro pod ovim nebom na ovom svetu svaka trava
svaka krava svaka svinja svaki oblutak danubius glava sfera
nema slučajnosti nema gubitaka
sve stvari sledi svoj tok
i čovek ostaje sam posle smrti svoje dece i svakog jutra
ustaje da nahraniti uspomene u svom stomaku
tam-tam za čoveka koji ide gologlavlje kada padaju glave
tam-tam za čoveka koji sutopljom saznaje uzroke smrti
sve je dobro pod ovim svetom
čovek čita bukolike i imenuje oblake na nebu
samo ređanje njihovih imena uvek je tako prijatno
cirus cirokumulus altokumulus kumulus
kumulonimbus stratokumulus stratokumulonimbus

PESNIČENJE

Pesnica med' ustima i rečima
Pesnica: mač prekaljen žilama nagizdanim
Pesnica juri u lice
i nosi ga sa sobom
Rajska pesnica blagog bogu
Neskivena šaka koja se
skuplja u jedan udarac

I upamti, čoveče, samo jedan udarac
jer dva su čabar

Svet a pesnica
Svetapesnica

Devojka (svet) je od straha samo ležala
a na butinama su briðele bratzotine gačica
Devojka (svet) je i dalje drhtala
Devojka (svet) koja će dugih devet (9) meseci kasnije
iznedriti nešto sa mirnim pogledom
utopljenika Osveta dragom bogu
koji će nesumnjivo tada sići na zemu
i stvoriti crnu kutiju i INPUT-AUTPUT
i šta će zatim biti, to vam ni ja
ne znam reći.

GEOMETRIZACIJA

Zaista, šta se desilo košulji kratkih rukava
sa geometrijskim, pop-art stilizovanim kvadratima,
koju sam nosio 1977. godine, kada sam upisao prvi
semestar Pravnog fakulteta i tako zašao u akademiske
vode, shvatajući tek sedam godina kasnije, iz razgovora
sa kolegom, da sam tako postao čuvar ustava i
zakona. Što duže posmatram tu fotografiju shvatam da
sam tada bio sedam godina mlađi, i da sam sada stariji
sedam godina. Čitavo more vremena vidim kroz taj
četvorougaonik, oivičen reckavim belim orubom iz koga
me posmatra Alisa u zemlji ogledala, što sam bio tada
u suštini. Ipak sam istražao. Na mojim nogama su druge cipele,
gleđdam kroz druge prozore, ne mogu ništa
određeno da kazem ni o fotografiji, ni o izgubljenom
vremenu, čak ni o meni prema kome bije sivkasta
svetlost zvaničnog fotosa, meka i izgubljena svetlost
sveta u kome već nisam, blago sijanje u kontinuum
sveta u kome još uvek, još uvek nisam.

tražim razonodu

petar teofilović

OD DOSADE

Od dosade,
ležeci na krevetu
bacam opuške po sobi
i pratim koliko će nagoreti tepih
pre nego što se ugase.

Zatim pljujem po zidu
i tumačim šare koje nastaju
pri slijanju izlučevine mog tela
niz gladku površinu.
Tada se setim onih
koji tvrde da jesen više ne postoji
i zagrcnem se od smeđa.

Onda nasumice dograbim desetak knjiga
i nervozno ih listam jednu za drugom,
ne nalazeći ništa
što bi mi privuklo pažnju.

Posle se kartam sam sa sobom.
Ponekad izgubim,
ali obično pobedujem.
Sve zavisi od sreće.

Potom tražim razonodu
bacajući kocku hiljadu puta
radi provere zakona velikih brojeva.
U isto vreme naveliko pijem.

Napokon bezbrižno zaspim
pijam
u odelu
u hladnoj noći
kraj otvorenog prozora.

POGLEDI
Došao je red i na mene.
On mi kolenom slomi kičmu
ali ostadoh uspravan.

Šakama stade mi lomiti
svaku i najsitiniju kost.
Ipak nije bolelo.

Zgrabi me za ramena
i stade ih vući unazad
sve dok mi se grudi ne rastvorise.
Moje srce izlete
u želji da utekne.
On ga dograbi
i zgnječi kao buba.
Ono zajedča kada krv iz njega
pljusnu na tle.

Zatim mi odgrize služ
i isplijanu ga daleko,
pogledom mi sprži jezik.
Prisloni svoje usne na moje
i isisa sav dah iz mene.

Svoj pogled zari kao nož
u moje oči.
Glava mi, odbačena unazad
nepoznatom strašnom silom,
slete sa deformisanih ramena.

(Sećam se, tada se čitav svet
nekontrolisano okreće
oko moje glave u letu.)

Ona pade na potiljak
širom otvorene oči su mirovate.

Nebo iz tih mreštanja
započe vrtložno poniranje u najsvetliju tačku.
Rastvorise se njegove tamne dubine
pogled mi izlete u visinu
probi se kroz plavetnilo
dodirnu sunce
i sagore potpuno.
To zabolje.

Tek tada i moje smoždeno telo
pade na tle
zgrčeno kao da nikada ranije
nije hodalo.